Hür Gençlik

HÜR BİR TAHSİL, HAKİKİ BİR HÜRRİYET, DEVAMLI BİR SULH İÇİN

Yıl: 1 - Sayı: 9 | 1 TEMMUZ 1950 | Fiatı: 20 Kuruş

Enternasyonal Talebe Birliği 2. Kongresine Doğru

Bugün bütün Dünya talebeleri Beynelmilel Talebe birliğinin (İUS) Prag'da toplanacak 2. kongresine hazırlanıyor. Dergimiz kongre hazırlıkları münasebetiyle bu ve gelecek sayılarda İUS'u daha geniş şekil de tanıtmağa çalışacaktır. Bu sayımızda armasını ve nizamnamesinin önsözünü okuyucularımıza sunuyoruz.

Ana nizamnamenin ön sözü:

Biz, Dünya talebeleri,

1945 yılı kasım ayında Londrada toplanan milletlerarası Talebe Konferansının seçtiği milletlerarası Hazırlık Komitesi tarafından davet edilerek, Dünya Talebe Kongresinde, 1946 yılının ağustos ayında Prag'da toplandık;

Birleşmiş Milletler Anayasasının hazırlandığı, bütün gençlik ve işçilerin insanlığa hizmet yolunda esaslı iktisadî ve içtimaî ilerlemeler yaptığı bu devrin mânasını müdrikiz;

ve demokrat halk kitlelerinin hürriyetlerine kavuşması için yapılan mücadelede ölen arkadaşlarımızı her zaman kendimize örnek alacağız:

hürriyet, sulh ve terakki arzuları ile yeniden daha iyi bir dünya kurmağa azmetmiş bulunuyoruz;

Gençliğin tarih boyunca muhafaza ettiği ön saftaki yerini biz de muhafaza edeceğiz;

İUS'i bunun için kuruyoruz.

İUS, terakki yolunda çalışan, Birleşmiş Milletlerin prensiplerine sadık olan bütün demokratik kuvvetlerin birleşmesini, âdil ve devamlı bir sulhun teessüsü ve bütün insanların müsavatının tahakkuku için zaruri telâkki eder.

Muhtelif memleketlerdeki talebe teşkilâtlarının birleşmesinden meydana gelen İUS' in egayeleri, talebenin hak ve menfaatlerini müdafaa etmek, talebenin hayat standardını ve eğitim şartlarını islâh etmek, onları demokrat vatandaşlar olarak mesleklerine hazırlamaktır.

YAŞASIN MİLLETLER ARASI TALEBE BİRLİĞİ
YAŞASIN DÜNYA TALEBELERİ ve GENÇLİK ARKADAŞLIĞI
İSTİKBALE DOĞRU İLERİ
HEP BERABER
SULH ve DAHA İYİ BİR DÜNYA İÇİN ÇALIŞMALIYIZ
1946 Prag kongresi beyannamesinden)

İÇ SAYFALARDA

Dayanışma

Gençliğin hak ve menfaatlerinin korunması işini gaye edinmiş olan her devrimci, antifaşist gençlik derneği faaliyetlerinde başarı gösterebilmek ve emin adımlarla ilerliyebilmek için önce kendi üyeleri arasındaki gerçek dayanışmayı ve arkadaşlık sevgisini sağlamış olması gerektir.

Denilebilir ki, «muayyen bir ana tüzük etrafında birleşip dernek kurmak ve o derneğe üye olmak zaten bir dayanışmanın ifadesidir. Bu ayni kurula devam eden kişilerin arkadaşlık sevgisi de faaliyetler içinde kendiliğinden meydana gelmiş olur. O halde bu mesele, üzerinde uzun boylu düşünüp zorlanmağa gelmez. ilh...»

Dernek çalışmalarına canla başla katılıp tecrübe kazanan dernekçiler bu «makûl» gibi görünen görüşün yetersizliğine hergün biraz daha yakından şahit oluyorlar.

Şu muhakkak ki, dayanışma ve arkadaşlık sevgisi hiçteöyle küçümsenecek bir mesele değildir ve kendiliğinden de çözülemiyor. Bir harç kampanyası, bir Nâzım Hikmet meselesi gi-

Devamı 6 ncıda

I. T. Ü. T. B. nin Tedris Mitingi

İstanbul Teknik Üniversitesi Talebe Birliği (İ.TÜTB) nin öğretimdeki aksaklıkları protesto etmek amacıyla bir tedris mitingi yapacağını öğrenince hayret ettik. Bilhassa son senelerde geri hareketlerle ve geri hareketleri desteklemekle tanınmış bir talebe teşekkülünün, talebe haklarını savunmak için her hangi bir harekette bulunabileceğine aklımız yatmadı. Şimdiye kadar Teknik Üniversitede bir talebe dâvası yokmuydu? Yaz tatiline on gün kala neden böyle bir dâva ortaya atılmıştır. İTÜTB şimdiye kadar neredeydi? Bu bakımdan mitingi merakla bekledik.

Miting talebe hak ve isteklerinin zorlaması neticesi olmakla beraber, mesele yanlış bir yönden ele alınmıştır. Tedris sistemindeki bozukluğun asıl sebebi anlaşılmamış. Zaten merakımıza sebep olan nokta da bu idi. Çünkü memleketimizde sosyal müesseselerde ki bozukluğun sebeplerini anlıyabilmek ve onların hal çarelerini bulmak için her şeyden evvel ilmî ve inkilâpçı bir gö

Devamı 2 incide

Bizde TALEBE HAREKETLERİ

-1- 1900 - 1920

Yüksek mektepler etrafında gençliğin, içtimai ve kültürel faaliyetlerle alâkasının başlamasını Osmanlı imparatorluğunda burjuva demokratik temayül ve hareketlerin doğum devrine kadar çıkarmak kabildir.

Hele 19 uncu asrın ikinci yarısının ilk yıllarında itibaren bilhassa tıp talebesinin matbuatla göze batıcı bağları teessüs etmiş bulunuyordu. Medreseliler ise türlü siyasi tezahürlere karışıyorlardı. Diğer taraftan Cemiyeti Tıbbiyei Osmaniye (resmen kuruluşu 1865) başlangıçtaki kurucuları ve maksadına bakılırsa bir tıp talebe cemiyetinden başka bir şey değildi. (1) Böyle bir durum karşısında Babıâlide tedbirsiz davranmıyordu. Hattâ bu tedbirler günlük çerçeveden çıkıp hayli şumüllü bir mahiyet alıyordu. Filvaki 1286 (1870) tarihli (Maarifi Umumiye nizamnamesi) darulfunun talebeliğini çok yüksek harçlarla zengin tabakaya hasrediyor ve Darülfunun idaresini de talebe işlerinde lüzumsuz salâhiyetlerle teçhiz ediyordu. 18 inci asrın sonuna doğru ise imparatorlukta burjuva demokratik inkişaf imkânlarına emperyalizm ve tamamen âleti kara bir istibdatla kati olarak sed çekiliyor ve bu arada Darülfunun tatil edilerek yüksek mektepler azaltıldığı gibi talebe üzerinde tazyik azami dereceye çıkartılıyordu.

Bununla beraber gizli ve dışardaki hürriyet temayül ve hareketlerle yüksek mektep talebesinin alâkasına bir türlü mani olunamıyordu. Bu arada hakikaten memleketimizde (siyasi hürriyetin istihsali için mücahedeye Mektebi Tıbbiye pek çok karışmış ve neticede muvaffak olan bu mücahede esnasında mektebi tıbbiye bir çok ta kurbanlar vermiştir. (2).

Mektebi mülkiyede de (gün geçtikçe şiddetini arttıran tazyikatı şedideye karşı fısıldamak sureti ile olsun bir avazei şikâyet çıkaran talebe en şedit ukubetlere duçar «ediliyordu» bu suretle şahadetname almalarına bir sene hattâ bir iki ay kaldığı halde bir çok erbabı zeki pek ehemmiyetsiz bir bahane ile mektepten tard ve İstanbuldan teb'it edilmişlerdir. (3). Diğer taraftan gençler arasında Avrupaya firarlar o kadar fazlalaşmıştı ki sırf bunu «önlemek için» 1900 de tabii «her şeyi sıkı» olmak üzere yeni bir Darülfünün Şahane tekrar faaliyete geçmiştir. (4).

908 Meşrutiyetinin ilk günlerinde heyecanlı gösteriler içinde kaynaşan yüksek mektep talebeleri arasında bir yandan çok partili hayata muvazi olarak siyasi kanaat ve faaliyet bakımından ayrı gruplar meydana geliyor öbür yandan talebenin ihtiyaç ve menfaatlerinin serbestçe tahakkuku maksadı ile talebe cemiyetleri kurulmaya başlıyordu.

Talebeyi Hukuk Cemiyeti (908 **Tıp Talebe Cemiyeti** (910) gibi bir birini takiben kurulan, teşekküller arasına 910 Ekimde bir de **Darülfünunu Osmani Talebe Cemiyeti** karışmıştır. Talebeler O. Tuyanı Efkâr ve hissiyat arasında mekteplerde tahattüs eden bazı vakalar - dolayısiyle - Kuvveyi Askeriye ile karşı karşıya (5) bırakıldıktan sonra teşekkül eden ve pek demokratik bir bünye taşımayan bu son cemiyetin maksadı talebenin tahsiline ait ve hukuki içtimaiyelerine dahil olupta salâhiyettar bulundukları hususatın bil müzakere müştereken tesbit ve icrası (Nizamname madde 2) idi. Müteakip senelerde içerde **Kastamonu ve Mülhakatı Talebe Cemiyeti, Sivas Talebe Cemiyeti** ve dışarda **Cenevre Talebe Derneği:** gibi cemiyetler kuruldu ise de bunlar üzerinde durulmaya değer teşebbüsler değildi.

1313 senesinde imparatorlukta iktidarın kat'i olarak bir tek partinin eline geçmesinden sonra ise, yüksek mektep talebesinin 5000 ni geçmesine rağmen bu türlü cemiyetlerin yenileri kurulmadığı gibi eskileri de atıl ve münfesih bir duruma düşmüştür.

Birinci Dünya Harbi senelerinde yüksek mekteb talebesi yegâne teşekküllü askeri bir mahiyet arzeden bilhassa Darülfunun Türk Gücünden ibaret kalıyordu.

15 Mayıs 330 tarihli bir nizamname ile umumi ve resmi mekteplerde ve medreselerde kurulması mecburi tutulan bu cemiyetler bütün memleket gibi Almanların murakabesine ve hattâ eline terkedilmişlerdi.

Birinci Dünya Harbinin sonunda milli mücadele temayüllerinin başladığı sıralarda talebe cemiyetleri de tekrar çoğalmaya başlamıştı.

Muhtelif Fakülte cemiyetleri ve bu arada **Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti** yeniden faaliyete geçerken **Talebeyi Ulum Cemiyeti, Halkalı** ziraat Mektebi Âlisi Talebe Cemiyeti, **Mühendis Mektebi Talebe Cemiyeti, Mektebi Senayi Talebe Cemiyeti** kurulmuştu. Diğer taraftan kız talebe arasında da, darülfunun da kız ve erkek talebenin müşterek tedrisatının kaldırılması dolayışı ile Ünas Darülfunun Cemiyeti ve **Ticaret Mektebi Ünas Cemiyeti, Darülmuallimat Cemiyeti** teessüs etmişti. "Yüksek mektep muhitleri umumiyetle milli mücadele temayül ve hareketlerini destekliyorlar ve bu arada ileri ve inkılâpçı tezahürlere de lâkayt kalmıyorlardı.

(Devamı var)

(1) 1858 (8 rebiülevvel 1275) tarihli bir (Darı şûrayı askeri) mazbatası ve o sıralarda Tıbbıyenin 5 inci sınıf talebesinin ilâve olunan dersleri kabul etmemekte ısrarı dolayısı ile istintak edildiğini açıklamaktır. (Bak: İstanbul Üniversitesi tarihi, Cemil Bilsel s. 104. 943 İstanbul)

(2) Tıp Fakültesi, Galip Ata s. 124, 341 İstanbul)

(3) Mektebi Mülkiye, Celâl, Mülkiye mecmuası sayı 1, 1325

(4) İstanbul Üniversitesi Tarihi, Cemil Bilsel s. 24, 943, İstanbul

(5) Darülfunun Tarihi, Mehmet Ali Aynı, s. 34, 927, İstanbul.

I. T. Ü. T. B. nin tedris mitingi

Baştarafı 1 incide

rüşe sahip olmak gerekir. Maalesef İTÜTB nin de dahil bulunduğu bir çok talebe teşekkülleri bu görüşten çok uzaktırlar. Böyle olmakla beraber miting talebelerin daha iyi bir eğitim sistemi arzusunu taşıyordu. Bu haklı istekler daha müspet bir yöne çevrilmeğe müsait olduğundan talebeler az da olsa bir takım zorluklarla karşılaştılar.

Önce Taksimde bir tedris mitingi yapılması karar altına alındı. İlgili makamlar «Üniversite aleyhinedir» diyerek mitinge izin vermediler. Bunun üzerine Teknik Üniversite spor salonunda 6 haziranda bir tedris toplantısı yapıldı. Toplantıdan sonra talebeler ellerinde dilekleri yazılı levhalarla üniversite önünde toplandılar. Talebelerin Taksime kadar yürüyeceğini önceden haber alan ilgili makamlar Gümüşsuyu caddesini polis kordonlariyle kapatmışlardır. Polislerin yaka numaraları sökülmüştü. ellerinde sopa vardı. Polis kordonlarının arkasında yaralananları hastahanelere taşıyacak sıhhiye arabaları hazır bekliyordu.

Talebe teşekküllerini kukla olarak kullandığı müddetçe destekleyen, kendi çıkarı için mürteci talebe hareketlerini teşvik eden «malûm zihniyet» müsbete kaçan bu talebe hareketine, talebe sayısından fazla polisle mani olmak istiyordu...

Talebelerin ısrarları karşısında valiye telefon edildi. Karşı koyulamıyacağını anlayan vali Taksime çıkmalarına müsaade etmek mecburiyetinde kaldı. Talebeler Taksime yürüdüler, tekrar Üniversiteye döndüler. Bu suretle toplantı sona erdi.

Teknik Üniversiteli arkadaşlarımız kitap istiyorlar, malzeme istiyorlar, diploma için değil öğrenmek için çalışmak istiyorlar. Okuma imkânlarının genişletilmesini istiyorlar. Teknik Üniversiteliler isteklerinde haklıdırlar. Fakat bu dâvayı ele alış şekillerinde hatalar vardır. Bir kaç görüş hatasını belirtelim:

1 — Teknik Üniversitedeki verimsizlik, yönetmeliklerin bir iki maddesine bağlanamaz. Yönetmeliklerin, diğer iki Üniversite yönetmeliklerinden örnek alınarak düzeltilmesi teklif ediliyor. Teknik Üniversitede bir öğretim buhranı olduğu gerçektir. Ama aynı buhran diğer Üniversitelerimizde de mevcuttur. Verim Teknik Üniversiteden daha yüksek değildir. Gerçi yönetmeliklerde verime tesir eden bir sürü aksaklıklar mevcuttur. Fakat buhranın asıl sebebini toplumumuzun bu günkü durumunda aramak gerekir. Çıkarları ve bugünkü durumlarının devamı, halkın cehalet ve sömürülmesine bağlı olanların, ilim ve tekniği yalnız kendi zümre menfatleri yararına ayarlıyanların hâkim bulunduğu böylece halkın ilim ve teknikten istifadesini önliyen bir toplum sistemi tabiidir ki kendi karakterini eğitim müesseselerinde gösterecektir. Onun için eğitim paralı olacaktır. Onun için kendi işlerini çevirecek

Devamı 8 incide

15 Nisan 1950 Cumartesi günü İspanyol demokrat gençliğini destekleme günü münasebetile İstanbul Yüksek Tahsil Gençlik Derneği bir toplantı tertip etmiştir. Toplantıda bir üye arkadaş aşağıdaki konuşmayı yaparak bu günün önemini belirtmiştir.

«14 Nisan İspanyol Cumhuriyetinin kuruluş yıldönümü ve Franko rejimine karşı savaşan Demokrat İspanyol gençliğini destekleme günüdür.

Bugün bütün dünya demokrat talebe ve gençleri Franko rejimine bütün dünyadaki faşist artıklarına ve faşizmi yeniden hortlatmaya çalışarak dünyayı yeni bir harbe sürükleyen emperyalistlere karşı protesto mitingleri, gösterileri yapmakta ve dünyanın her tarafında demokrat İspanyol gençliğine yalnız olmadıklarını bildiren mesajlar yollamaktadır. Faşizme karşı mücadeleden doğan dünya talebe ve geçliğinin demokratik cephesi hergün faşizme yeni yeni darbeler vurarak gelişmekte, kuvvetlenmekte, dünya talebe ve gençliğini tek bir cephe halinde İ.U.S ve W.F.D.Y'nin sinesinde toplamaktadır.

Derneğimiz de demokrasi yolunda faşizm ve irticaa karşı yürütülen mücalelеden doğmuş. dünya talebeleriyle ayni safta, bütün zorluklara rağmen vazifesini yapmağa çalışıyor. Bugün memleketimizde irtica her zamankinden daha rahat ve hayasızca faaliyetlerine devam ediyor. Bu faaliyetlerde irticaın kuklası, satılmış talebeler ve teşekküIleri en büyük rolü oynamaktadır. Böyle bir durum karşısında derneğimize düşen ödevin mezuliyeti büyük olduğu kadar da zordur. Çünkü bu yobazlar faaliyetlerini din, aile, millet gibi sosyal bir merhalenin değişmez zannedilen kavramları adına yapıyorlar. Çünkü onlar bir avuç bezirgânın halkı uyuşturmak ve kandırmak için kullandığı en mükemmel vasıta olduklarından, onlar tarafından gizli ve açık şekillerde desteklemektedirler. Derneğimiz bir talebe teşekkülü olarak bu yolda kendine düşen ödevi başarmak azmindedir. Şu kadarcık izah da gösteriyor ki, artık hiç bir talebe, hiçbir sebeple mücadele dışında kalamaz. Her ne suretle olursa olsun bu mücadeleden kaçanlar memleketin halkına ve insanlığa ihanet etmektedir.

Hemen şunu da belirtelim ki, bu mücadele ferdi olamaz. Ancak teşkilâtlanarak ve mevcut teşekküllere faal olarak katılmak suretiyle olur. Bizi muvaffakiyete ulaştıracak yegâne yol, kuvvetlerimizi bir teşkilât içerisinde birleştirerek mücadele etmektir.

Falanjistlerin hapishanelerinde çürüyen veya memleketlerinin dışında engüç şartlar altında hayatlarını kazanmağa ve tahsillerini tamamlamağa çalışan; 2 inci defa ölüme mahkûm edilerek, idam edileceği zaman «Beni öldüreceğinizi biliyorum. Buna rağmen hayatımı bir kere daha yeni baştan yaşamak mümkün olsaydı, yapmış olduklarımdan başka bir şey yapmazdım» diyen Numen Mestres'in mensup olduğu; en büyük terör altında cabi inançlarını bir an bile kaybetmemiş olan İspanyol Demokrat gençliğini İspanyol Cumhuriyetinin kuruluşunun bu yıl dönümünde derneğimiz sevgi ile selâmlar.

Bu konuşmadan sonra diğer bir üye IUS un yayınladığı «Faşizmle mücalele» adlı broşürden yaptığı tercüme ve derlemeleri okumuştur. Bu broşürden bazı parçaları aşağıya alıyoruz.

«İ.U.S'in tuttuğu yol başlangıçtanberi antifaşisttir. Ana nizamnamesinde gayelerinden bir tanesi şöyle ifade edilir: «Sulh ve emniyet için mücadele eden bütün hükümetleri ve sosyal teşekkülleri aktif olarak desteklemek: Bu gaye için faşist ideolojinin kalıntılarını kökünden silmek ve bütün eğitim müesseselerindeki baskıya karşı koymak.»

Dünyanın her yerinde demokrat talebeler, faşizme karşı mücadele eden İspanya talebe ve gençlerinin dayanışma günü olan 14 nisanı desteklemektedir.

İ.U.S. 1946 Dünya Talebe Kongresindenberi her sene bu günü organize ederek antifaşist talebeleri bilfiil desteklemekte önderlik etmiştir.

DEMOKRAT TALEBE HAREKETİ GELENEĞİ:

(İspanyada) Üniversite Talebeleri Federasyonu 1926 da kuruldu. Bu, monarşi-feodal diktatörlüğü baskısına karşı yapılan mücadelede talebe kütlelerinin birleşmesinden doğdu. 1928 de İspanyol Talebeleri Federal Birliği (F.U.H.S) milli bir teşkilat olarak eyaletlerin Üniversite Talebeleri Federasyonlarına liderlik etti. Şiarı «Üniversitede Demokrasi» idi.

Bunu, baskıya karşı ve Cumhuriyet için müdafaa ettiler.

F.U.H.S'un1931 kongresi eğitim metodlarının iyileştirilmesine hasredilmişti. 1934'deki de kültürün müdafaası için yapılmıştı. 1936 dan beri de FUHS'un sancağı altında toplanan İspayol talebeleri faşizmin ilerleyişini durdurmağa gayret etmektedir.

HARPTE TALEBELERİN OYNADIĞI ROL:

Gerek cephede ve gerekse cephe gerisi harp istihsalinde, gençler büyük fedakarlık ve kahramanlıklarda bulundular. Birçok ileri İspanya Üniversitesi talebesi İspanya tarihine, inkişaf ve hürriyet mücadelesinin kahramanları olarak geçeceklerdir.

Halk ordusuna Üniversite talebeleri tarafından yapılan teknik yardım çok mühimdir. Meselâ Madrid'in müdafaa günlerinde Fen Fakültesi talebe ve profesörleri bir topçu mektebi kurdular. Talebeler tiyatroyu muharebe cephelerine kadar getirdiler; kızlar, çocuk bakım evleri kurdular.

FRANKO REJİMİNDE EĞİTİM ŞARTLARI:

Franko iktidara geçtiğinden beri İspanya halkı feci bir sefalet içinde, insanlığa yakışmayacak bir şekilde yaşamaktadır. Eğitim Frankonun cani elinde harcanmaktadır. Mektep adedi ve eğitim bütçesi gayet dardır; metodlar çok geridir. Eğitim faşizm ve askeri fikirlerin öğretilmesi için harcanmaktadır. Hocaların durumu da feciдir.

ÜNİVERSİTE TAHSİLİ:

Üniversite tahsili «Üniversite Kanunu»na göre yapılır. Buna göre bütün talebeler dini itikatlara aykırı bütün düşüncelere karşı mücadele etmek ve Avrupanın dini birliğini müdafaa etmek için bir dini ordu meydana getirmekle mükelleftir.

Dini eğitim Falanjist politik öğretim ile birlikte her talebe için mecburidir.

Üniversite kürsüleri ehliyet nazarı itibara alınmadan falanjist partisi mensuplarına verilmiştir. Bu şartlar altında üniversite tahsilinin pek-az kıymeti vardır.

Üniversite tahsili faşist plâna göre kendi gayelerinde kullanılacak otomatlar yetiştirir.

Üniversitede cehaletten, anarşiden, düşük kıymetle eğitimden başka, bir de askeri terbiye vardır. Militarizm, politikasını tatbik edebilmek için üniversitede milis teşkilâtı mevcuttur. Diğer taraftan, talebelerin «İspanya üniversite sendikası»na (SEU) girmesi mecburidir. Bu sendikanın prensipleri talebelere askeri terbiye vermek, katolik bilgisini arttırmak ve falanjist siyasi şuurunu sağlamaktır.

Talebeler için bir tek demokrat prensip yoktur. Sendikanın milli lideri Franko tarafından seçilir ve talebe olmasa da olur.

Bu teşkilatın liderleri okul kantininin eşyalarını karaborsada satarak zengin olmuş insanlardır. Ayni zamanda talebelere notları yüksek fiatla satarak da zengin olurlar.

Talebelerin en iptidai ihtiyaçları için yaptığı mücadeleye SEU şiddetle karşı koyar.

Bu gün İspanyada ufak bir azınlık hariç bütün talebeler entelektüel inkişaf ve hayatını idame imkânlarından mahrumdurlar.

KÜLTÜRDE KRİZ:

Cumhuriyet İspanyasında binlerce yeni mektep inşa edilmiş, talebeler teşkilatlanmıştı. Frankonun gelişi ile bütün yapılanlar yıkıldı. Birçok ilim adamları, muharrirler, filozoflar, öldürüldü, tevkif

Devamı 6 ıncıda

DÜNYA GENÇL

21 ŞUBAT KAMPANYASI

Birleşen Dünya Gençliği Sömürgeciliğe Karşı Savaşıyor

★ **İSVİÇREDE:**

İsviçrenin 12 büyük şehrinde, **«Hür İsviçre Gençliği»** merkez komitesi tarafından tertiplenen büyük mitingler yapılmış ve bütün sömürge gençliğine birlik ve kardeşlik telgrafları çekilmiştir.

Mitingde Viet-nam temsilcisi **Cuan Lai** söz almış ve bir diğer temsilci de milli danslar yapmıştır.

★ **ROMANYADA:**

21 Şubat kampanyası Romanyada **«barış için bütün dünya halklarının mücadelesi»** namı altında açıldı. 14 Şubatta, işyerlerinde, kollektif çiftlik işletmelerinde, okullarda ve fakültelerde 21 Şubatın önemi ve tarihîi değeri üzerine konuşmalar yapıldı. Radyo ve gazeteler 21 Şubat gününe geniş yer ayırdılar. Özel neşriyata muvazi olarak resmi yayım postaları faaliyete geçti. Sömürgeciliğe karşı mücadele eden sömürge memleketleri gençlerine dayanışma mesajları gönderildi.

★ **FRANSADA:**

Parisli talebelerin şiddetli ve sert bir tezahürü ile kutlandı. **«Talebelerevi ortaklığı»** Guadeloupèen ve martinik'li talebelerin kurduğu **«Antikolonist Talebeler Birleşme Komitesi»** **«Orta ve yüksek okullar Karteli»**, **«Talebe Grupları Federasyonu»** Enternasyonal Talebe Birliği (İUS)'ne müşterek bir mektup gönderdiler. Gösteri mitinginde yerli ve yabancı talebelere, Madagaskarlı ve Şimal Afrikalı zencilere karşı adaletsizlikler yapıldı ve Viet-namlı talebelerin sulh istemelerine karşı polisin terörü kendini gösterdi.

Alman işgali zamanını hatırlatan sayıda mühim polis kuvvetlerinin mevki almasına rağmen Sorbon avlusunda miting yapıldı ve Tıp Fakültesi bahçesinde nutuklar söylendi.

Gösteri mitinginden sonra polisin hücumlarına ve faşist elemanların provokasyonlarına rağmen St. Michel bulvarından toplu halde geçildi. Birçok talebeler, bu arada **«Protestan Talebeler Federasyonu'ndan»** Marie Lise Roux, **Tıp Talebeleri Korpariv'i** bilhassa durduruldu.

Bu şaşaalı gösteri hürriyet dâvası için, barış için Viet-nam sömürgecilerine karşı Fransız talebe kampanyasının bir misâlidir.

★ **POLONYADA:**

Polonya Gençler Birliği: Lâtin Amerika, Asya ve Afrika sömürge halklarının mevcudiyetleri mücadelesi üzerinde tartışmalar ve konferanslar hazırladı. Varşovada tahsilde bulunan Hintli talebe Ledzdde bir mitingde, 21 Şubat 1945 te Hint çoğunluğunun ayaklanması sırasında Hintli talebelerin gösterdiği yararlıkları anlattı.

KÜBADA:

Havanada Milli Üniversitede yapılan miting esnasında bir hatip bütün sömürge memleketleri halklariyle bağımsızlık için mücadelede Porto - Riko halkı ve gençlerinin dayanışmasını ilân etmiş ve Amerika Birleşik Devletlerinin emperyalizmini göstermiştir.

★ **İTALYADA:**

Romada yapılan yüzlerce mitingde, sömürgeciliğe karşı Lâtin Amerika, Afrika ve Asya gençleriyle dayanışmayı ifade etmek için İtalyan gençleri birleştiler.

İtalyan Gençler Birliği, İtalyan gençlerinden barış için mücadeleyi şiddetlendirmelerini istedi. İtalya hükûmetinden Somalide maceralarına nihayet vermesi istendi ve 21 Şubat dolayısiyle teyakkuzlarını arttırdıkları anlatıldı.

★ **KANADADA:**

WFDY Kanadalılar Komitesi hükûmete şu mealde bir telgraf göndermiştir. «Bağımlı ve sömürge memleketlerin milyonlarca halkına karşı hayvani baskıyı ve Britanya emperyalizmine bağlı politikayı terkediniz.»

★ **NİKARAGUADA:**

Bütün Chypres adaları işçi, gençler, ve talebeler müşterek birlikleri askeri tazyikin Chypres'de şekil değiştirmesine ve İngiliz emperyalizmine karşı mücadeleye devam etmeğe ve halkı bu hususta birleşmeğe davet ettiler. Bütün birliklerin gösterileri yetkili makamlar tarafından reddedilmiş, ancak sendika lokallerinde konuşulabilmiştir.

Gençler Viet-nam mücahitlerine karşı bağlılıklarını göstermek için Fransız konsoloshanesine gittiler.

★ **İSRAİLDE:**

Telavivde birlikler zülüm altında inliyen halkın milli kurtuluşu ve barış için mücadeleyi anlatan arapça ve ibranice broşürler yayınladılar. Yahudi, Arap ve ikisinin karışık olduğu başlıca şehirlerde mitingler yapıldı ve İsrail hükûmetine kudretli bir birleşme ve atom silâhlarının yasak edilmesi için mücadele edilmesini isteyen bir dilekçe gönderildi.

★ **HİNDİSTANDA**

Bombay: **Bütün Hindistan Talebe Federasyonu (AİSF)** 21 Şubatta yayınladığı bir beyannamede, Nehru hükûmetini Hindistanı emperyalistlerin eline vermekle ve millii bağımsızlığı satmakla itham etmiştir.

Beyannamede ayni zamanda Hollanda hükûmetine karşı yapılan protesto mitinglerinin Nehru polisi tarafından baltalandığı da işaret edilmiş ve bütçenin % 60 ının tethişçi bir ordu için sarfedildiği ilâve edilmiştir.

Federasyon, bütün dünya gen[illegible] gençliğini Nehru hükûmetin[illegible] karşı gelmeğe ve Birmanya v[illegible] Viet-nam olaylarına karşı dik[illegible] katlerini çekerek harp kampan[illegible] katlerini çekerek harp kampan[illegible] yasından çıkıp, sulhkampanya[illegible] sına girmeğe çağırmaktadır.

★ **HOLLANDADA:**

21 ŞŞubat kampanyası, haz[illegible] lanmış olan gençlerin ve taleb[illegible] lerin işbirliği ile Hollandad[illegible] gayet geniş çapta kutlandı. Ha[illegible] zırlayıcı komite: **Hollanda An[illegible] tilleri, Endonezya ve Hindiçini[illegible]**

Devamı 8 inci[illegible]

HİNDİSTANDA

Talebelere yapılan zülüm

Bombay: Bütün Hindistan Talebeleri Federasyonu (AİSF) İUS teşkilâtı faal üyelerinden Abassinin öldürüldüğünü bildirmiştir. IUS bu olayı Hindistan Hükûmeti nezdinde protesto etti. AİSF nin deklerasyonu aşagıdadır.

Bombay teşkilâtı icra komitesi üyesi ve edebiyat fakültesi talebesi Abassi arkadaşımız, 26 Ocakta kanunsuz hareketlere karşı bir gösteride, 55 silâhlı saldırgan polis tarafından yolu kesilerek kendisine zülüm yapıldı ve 9 Şubat gecesi St. Georges hastanesinde öldü.

Polisin hayvanca saldırması neticesinde Abasinin vücüdünün ezildiği ve tevkifinden sonra zalimce döğüldüğü raporla tesbit edildi. Polisin zalim hareketi neticesi, hastaneye nakledilirken bütün vücudünün şiştiği ve kan kustuğu; iğrençce hareketler sonunda kendinden geçmiş bir halde olduğu görüldü.

Hastaneye kimse serbestçe giremedi. Hastane müdürü arkadaşlarından hiçbirini kabul etmedi. Doktor raporuna göre tetanustan öldü.

Suçlunun cezalandırılması ve Abassi arkadaşımızın ölümünü kuşatmış olan karanlık durumu halkın huzurunda ilân ederek hesap soracağız. Emekçi ve talebelerin yılmaz bir militanı olan Abassi, zorba zimandarların halkımıza empoze ettiği esaret müesseselerine karşı mücadele ederken vahşice öldürüldü. Hâdiseleri karartan teşkilâtın ve sisteminin faşist karakteri bir daha aydınlandı. Nasik hapishanesinin hücrelerindeki sayısız siyasi mahkûmlar yanından ölüsü ansızın çıkarıldı.

AİSF, Abassi arkadaşın intikamını almak için, uğruna hayatını verdiği hürriyet ve gerçek bir demokrasi yolunda reaksiyoner teşkilâtlara karşı mücadeleyi şiddetlendirmek ve bu uğurda savaşmak üzere bütün dünya talebelerine haykırıyor.

IUS Kongresi hazırlıklarında talebelerin vazifeleri

İcra Komitesi, İUS ve bütün demokrat talebe teşekküllerinin en mühim vazifesinin, toplanacak olan İus in İkinci Dünya Talebe Kongresine faal bir şekilde hazırlanmak olduğunu kabul etmektedir. Bu kongre, demokrat talebeleri İUS in saflarında «yeni bir harbe karşı, demokratik bir eğitim, okuyan gençliğin haklarını korumak ve ihtiyaçlarını temin için mücadele» şiarı altında toplanacaktır.

İcra Komitesi, Kongre için yapılan hazırlıkların, dünyadaki demokrat talebeleri daha fazla birleştireceğine ve İUS in saflarının daha fazla inkişaf edeceğine itimat etmektedir.

İcra Komitesi, talebe teşekküllerine, «Kongre ve ona katılmak üzere hazırlanmaları için plân yapmalarını» tavsiye ediyor.

Bu plân; İUS i, yaptığı işleri, çalışma tarzını, toplantılarını, münakaşalarını, yeni üyelerin kazanılmasını, afişlerin, broşürlerin bütün dünyaya dağıtılmasını,

Dayanışma Yardımının, bu yardımın yapılmadığı memleketlerde toplanılmasını,

Kongre şerefine artistik, edebi, yaratıcı ve ilmi araştırmalar üzerine milli müsabakalar tertip etmeyi.

En iyi kültür ve spor guruplarının ve temsilcilerinin kongre etrafındaki hâdiselerin bir programını hazırlamalarını.

Milli talebe ve gençlik neşriyatını, kongreyi herkese tanıtması için teşvik etmek, bütün milli ve mahalli talebe gazete ve mecmualarından, beynelmilel talebe hareketi ve kongre hazırlıkları meselelerine daha fazla yer ayırmasını istemeyi,

Bilhassa, milli talebe teşekkülleri ve neşriyatı, İUS in tarihçesini herkese tanıtmak ve teşkilâtımızın resmi şarkısını, risalelerini, bilhassa «İUS budur» adlı broşürünü herkese bildirmeyi, Ana nizamnamesi, şarkısı ve diğer mühim dökümanları muhtelif lisanlara tercüme edilip, muhtelif memleketlerdeki talebelere yayılmasını,

Kongre zamanında açılacak olan beynelmilel pazar için hediyeler hazırlamayı, benzeri meseleleri ihtiva ve temin etmelidir.

Ağustosun ikinci yarısında, yani kongre toplantı halinde iken, üye teşkilâtlarımız mühim talebe meselelerine ait toplantılar yapmalıdır.

İUS Sekreterliğinin Vazifeleri:

İcra komitesi, Sekreterliğin Kongreye hazırlık için yapılan teklifleri tasvip eder. Sekreterliğin raporuna işaret ederek, bunun, «Kongreyi en iyi ve en geniş şekilde, «World Student News» un özel bir sayısı, neşriyat, afişler, v.s. ile tanıtılacağını temin eder.

Çekoslovak Milli Talebe Birliği ile kongreye bağlı olarak bir spor müsabakası ve kültürel gösteriler için bir program hazırlanması,

İcra Komitesinin, gelecek toplantısı için, İUS in münakaşa edilecek bütün meselelerini ihtiva eden teferruatlı bir programın hazırlanması ve muhtelif memleketlerdeki talebelerin hayatları hakkında milli talebe sergilerinden müteşekkil bir sergi tertib, edilmesi,

Kongre merkezine gelecek olan talebelere en ucuz seyahat imkânlarının temin edilmesi (bundan dolayı, bütün teşkilâtlar, Beynelmilel Talebe Hüviyeti olanlardan tenzilâtlı bilet alınmasını gazetelerinde yazmalıdırlar.)

Kongre şerefine, spor takımları, kültürel gösteriler yapacak olan gurupların m ü b a d e l e s i n e b a ş l a n m a s ı

Tanınmış devlet adamlarının, ilim adamlarının, entelektüellerin, sulhun müdafilerinin, kongre için kefaletinin temin, edilmesi, yapılacak görevler arasındadır.

Çekoslovak Milli Talebe Birliği ile işbirliği yapın, bütün teknik teşekküller buradadır.

Kongreye Doğru İleri:

İcra Komitesi, kongreye giden yolun, İUS in gayelerine ulaşmak için daha fazla faaliyet gösterme ve bütün talebeler için mesut bir geleceğin sağlanması için daha çetin mücadele etme yolu olduğuna kanidir.

Durmadan harp hazırlıklarının arttığı, talebe menfaatlerinin tehdit edildiği, ve demokrat talebe hareketlerine baskı yapıldığı bir zamanda, kongrenin zaferi, ancak bu tehditlere karşı talebelerin birleşmesi yolunda sıkı bir çalışma ile temin edilebilir.

Bu sahada, İUS in yapılacak olan kampanyaları mühim bir rol oynıyaiaktır. Sömürgeciliğe karşı mücadele eden talebe ve gençlerin dayanışma günü olan 21 Şubatın tes'it edilmesi, Kongre hazırlıklarını daha fazla kuvvetlendirecek bir fırsattır. Beynelmilel tazyike ve dışarıdan yapılan müdahaleye karşı, milli bağımsızlık için mücadele eden sömürge gençleri ve talebeleri ile yapılacak olan dayanışma, dünya sulhu için mücadele eden gençlerin birleşmesini kuvvetlendirecektir. 14 Nisan kampanyası, demokrat talebelere, dünyanın muhtelif yerlerinde yeniden baş gösteren faşizmin tehdidine karşı yaptıkları mukavemeti bir kere daha gösterme fırsatını verecektir. İcra Komitesi, İUS in bütün üye teşkilâtlarını, çocukların Hak ve Emniyetini Koruma günü olan 1 Haziran tes'it için WFDY'ye ve bütün diğer demok-

Devamı 8 incide

BARIŞ YOLUNDA

★ DOĞU ALMANYADA

Alman gençlerinin genel ülke kongresinden dönen «Doğu Almanya Barışı Savunma Derneği» Berlinde büyük bir miting yapmış ve Dünya Barış taraftarları Stokholm kongresi'nin Atom silâhının yasak edilmesine dair olan çağrısı altına, demokrat Alman halkını imza koymağa çağırmıştır.

★ ÇEKOSLAVAKYADA

Dünya Demokrat Gençlik Federasyonu icra komitesi bütün dünyanın erkek ve kız gençlerini Stokholm çağrısı altına imza koymağa çağıran bir beyanname yayınlamıştır.

★ BİRLEŞİK AMERİKADA

Darmouth koleji öğrencileri, diğer 13 kolejden gelen öğrencilerle birlikte bir barış toplantısı yapmışlardır. Bu toplantıda öğrenciler barış için yapacakları teşebbüsleri kararlaştırmışlar - dır.

1 HAZİRAN

İRANDA

1 Haziran Milletlerarası çocuk günü münasebetiyle İranlı analar istiraplarını açıklamışlar; yavrularının verem, trahan, yoksulluk, gıdasızlık ve cehalet içinde kıvrndıklarını, oyun çağındaki yavruların atölyelerde gayri sıhhi ve ağır şartlar içinde birkaç kuruşa çalıştırıldıklarını belirtmişlerdir.

İTALYAN GREVLERİNDE POLİSİN TALEBELERE KARŞI BASKI HAREKETLERİ

Ekonomik şartların güçlüğü ve haksızlıklara karşı protesto için grev yapan Bologne ve Naples üniversiteleri talebelerine karşı polis şiddet metodlarını kullandı.

Naples grevinden birkaç gün sonra talebeler dikkati çekebilmek ve haklarını alabilmek için üniversite lokallerinde toplandılar. Polis, gözyaşı getirten gazlar kullanarak saldırdı ve mücadele şiddetlendi. Birçok tevkifler yapıldı; lâkin talebeler en geç bir gün sonra lokallerinde tekrar birleştiler.

Naples emekçileri, maden işçilerinin katliamı sırasında talebelerin gösterdikleri yardım ve dayanışmaya teşekkür etmek için bir dayanışma nişanesi olarak talebelere sigaralar, örtüler gıda maddeleri gönder - diler. â

VİET - NAMDA CEHALETE KARŞI SAVAŞ

Hür Viet - Nam Eğitim Servisi yaptığı konferansta, başlıca şu noktalar üzerinde du - rmuştur.

Memleketin, kurtarılan bütün yerlerinde kütlelerin okur -yazar hale getirilmesi için açılan kampanyaya son sür'atle devam edilmektedir.

Milli Viet - Nam cephesinin 12 inci bölgesinde. ESğitim Servisi halkın %60 ını okur-yazar hale getirmiştir. Halbuki Fransız dominyon idaresi altındaki bölgelerde halkın % 90 ı daha harfleri bile tanımamaktadır.

Dayanışma

Baştarafı 1 incide

bi bunu da ele almak, fiiliyat alanına çıkarmak gerekiyor.

Memeleketimizde devrimci gençlik derneklerinin uzun boylu bir mazisi yokdur. Mevcut talebe derneklerinin büyük bir kısmı da devrimci bir karakter taşımadıkları için zorunlu olarak irticaın ve faşizmin himayesine sığınıyorlar. Dayanışmanın ve arkadaşlık sevgisinin onlar için pek tüccarca bir manası vardır. Meselâ, bugün talebe hak ve menfaatlerine doğrudan doğruya tecavüz eden bir harç sistemi konulmuştur sözüm ona bu talebe birliklerinin temsilcileri kendilerine yapılan ufak bir yardıma fit olup binlerce talebeyi gayet müşkül bir duruma sokan karara karşı en ufak bir tepki göstermemişlerdir. Aksi takdirde siyasi irtica onları himaye etmez, yardımı kesiverirdi. Bu bakımdan hakikaten demokrat ve devrimci bir dernek ayni zamanda bağımsız olmak zorundadır. İrticadan himaye ve yardım beklememek, kuvvetini kendinden almak zorundadır. Sonra irtica hiç bir zaman rahat durmaz. Sözünü geçiremediği kurulları daima ezmek, dağıtmak ister. Bunun için devrimci bir derneğin üyeleri birbirlerine öyle kenetlenmiş şekilde bağlanmalıdırlar ki, kara kuvvetler onlara çarpınca paramparça olsunlar. Bu da ancak ferdiyetçi, rekabetçi, kıskanç bir zihniyetin artıklarından tamamile sıyrılıp; toplumcu, işbirlikçi, yardımlaşıcı, dayanışıcı bir hayat anlayışına geçmekle ve bunu fiiliyatta göstermekle mümkün olur.

Bugün memleketimiz insanlarını dehşetli bir hayat pahalılığı, işsizlik, açlık, verem... âfet halinde kırıp geçirmektedir. Bu ağır şartlar altında yalnızca kendi başının çaresine bakmayı düşünmeyip bütün memleket gençliğinin hak ve menfaatlerinin savunulmasında vazifeli bir dernek üyesi, şayet bir gün elinde olmayarak çaresiz kalırsa kendisini yapayalnız hissetmemeli, hemen arkasında onu tutan, onun için canını bile vermeğe hazır bir arkadaş topluluğu bulmalıdır. Ancak o zaman herhangi bir dernek üyesi için artık bazı faaliyetlerde passif kalmak, çekingen davranmak mevzubahs olamaz. Üyeleri arasında böyle bir dayanışma kurabilen dernek, keyfiyet bakımından kuvvetlenme yolunda en önemli merhalelerden birini aşmış demektir.

Görülüyor ki, devrimci bir derneğe üye olmak hiç te öyle kolay ve rahat bir şey değil. Kendinden gayri bir yığın insanın sorumluluğunu duyacaksın. Onlara dert ortağı olacaksın. Onlar için herşeyini vermeğe hazırlanacaksın. Bunlar işin nispeten kolay tarafı. Bir de şu var: Ertesi gün, bu örnek hareketlerine karşı irtica ve faşizm senin aleyhinde namussuzca, alçakca tahriklerde bulunacaktır. Sana vatan haini, sana casus diyeceklerdir. Tekziplerin yayınlanmayacaktır. Derneğinin camlarını kıracaklar, tabelâsını çalacaklardır. Suçlular bulunmayacaktır. Tehdit edileceksin. Ailen, hısım - akraban «aman evlâdım, siz haklısınız ama, gel sen vazgeç şu işlerden» diye seni mütemadiyen sıkıştıracaktır. Mütemadiyen karakollara düşeceksin, sorgun yapılacak. Sana sorulacak ki: «— ne diye ekmeğini arkadaşlarınla bölüşürsün?» [*] Tevkif edileceksin. Dahası var habis yatacaksın. Bütün bunlara rağmen derneğinden, arkadaşlarından kopmayacaksın. Bu anlamda bir dayanışma anlayışın olacak.

Devrimci bir dernekte üye olmak ayni zamanda halkçı olmak demektir. Yalnızca kendi arkadaşlarını değil, tanımadığın, bilmediğin insanları da sevmiye alışacaksın. Halkını seveceksin. Yani milyonlarca veremliyi, sıtmalıyı, bit içinde, kel, uyuz, karnı şiş yarı aç yarı tok, mağaralarda, gecekondularda yaşayan, okuyup yazma bilmeyen, fakat herşeye rağmen durmadan didinen, çalışan bu fakir emekçi halkını, canından çok sevip bağrına basacaksın. Bütün hayatını, onların aydınlığa kavuşması yolunda harcamayı mukattes bir görev bileceksin. Onlara sımsıkı bağlanıp asıl kuvvetini onlardan alacaksın. Bu anlamda bir dayanışma anlayışın olacak.

S.AKSUNGUR

---

[*] Ankaradaki «Türkiye Gençler Derneği» ne karşı açılan tahkikattaki polis fezlekesinde bu ve benzeri birçok sorular vardı.

Faşizme karşı

Baştarafı 3 üncüde

edildi veya sürüldü. Yüzlercesi de memleketi terk etti.

Bugün hakiki İspanyol kültürü dünyaya, İspanya dışında bulunan antifaşist İspanyollar tarafından yayılmaktadır.

İspanya kütüphaneleri kötü tercüme **edilmiş yabancı eserlerle**, bilhassa Amerikan romanları ile doludur.

Çok sıkı bir sansür mevcuttur. Hakiki hayattan en ufak şekilde bahseden eserler yasaktır.

İSPANYA MUKAVEMET HAREKETİ VE TALEBELER:

Nazizme karşı yapılan harbin en son günlerinde mukavemetin sesi İspanyolları birleşmeğe davet etti Mukavemet hareketinin bütün faaliyetlerinde gençlik aktif bir rol oynamaktadır.

Hayat pahalılığının artmasını, üniversitedeki profesörlerin iktidarsızlığını protesto etmek maksadı ile başlayan talebe mukavemet hareketi SEU'nun liderlerine ve rejime karşı mücadele şeklini almıştır.

1946'nın sonunda ve 1947'nin başlangıcında Üniversite otoritelerine karşı bir seri protesto ve **nümayişler yapıldı.**

Ayni talebeler 1948 şubatından diğer talebelerin desteklemesi ile grev yaptılar.

Greve 3000 kişi katıldı; SEU'nun liderleri ile çarpışmalar oldu ve 5 gün sonra talebeler istedikleri şeyi yaptırmış olarak sınıflarına döndüler.

1948 de Ticaret mektebi talebeleri **profesörlerin ders vermeleri** mani olarak falanjist eğitime olan nefretlerini göstermişlerdir.

Grev İspanyada yasak olduğu için greveiler sadece üniversitedeki yerlerini kaybetmeyi değil hapsedilmeyi de göze almaktadır.Mücadeleyi devam ettirmek azmi her gün biraz daha kuvvetlenmektedir. **Bu mukavemet hareketlerinde İspanya halkı, bağımsızlık, hürriyet, demokrasi ve sulh uğrunda birçok insanlar kaybetti.**

Son zamanlarda bu kahramanlar listesine yeni isimler ilâve olunmuştur. Bunlardan Numen Mestres 24 yaşında iken 1942, 17 şubatında **Barselona'da kurşuna dizildi.**

Numen'in hayatı İspanya gençliğinin kahramanlığının senbolidir. O, daha ufacıkken antifaşist mücadeleye atılmıştı.

İspanyada harp bitince, Numen **Fransada bir temerküz kampına** götürüldü. Orada derhal faaliyete geçti. Çocukların Hindiçiniye az gündelikli işçi olarak gönderilmesine karşı makûmların yaptığı mücadeleye iştirak etti. Serbest bırakıldıktan sonra İspanyadaki gizli mücadeleye katıldı. Franko polisi tarafından tevkif edildi. O, kendi arkadaşlarını ele vermemek için bütün işkencelere tahammül etti.

Numenin Frankoculara cevabı **şuydu: «Eğer hayatımı yeniden yaşamak kabil olsaydı ayni yol üzerinde yürürdüm.»**

O, dört arkadaşı ile kurşuna dizilmeğe götürülürken, mukavemet hareketi şarkıları söylüyordu.

İ.U.S bu hakikatleri nazarı itibara alarak 1946 Dünya Talebe Kongresi ve İ.U.S'in diğer toplantılarında Franko rejimine karşı şiddetle hücuma geçmiştir. Bütün talebeleri faşizme ve baskıya karşı mücadele eden İspanya gençliğini desteklemeğe davet etti. İ.U.S bundan başka dünyadaki bütün demokrat talebeleri İspanyadaki antifaşist talebe mücadelesi hakkında aydınlatmak için dünya çapında bir kampanya açtı. Her yıl 14 Nisanda bir dayanışma günü tertip ederek dünyadaki bütün demokrat talebeleri, seslerini Franko istibdadına karşı yükseltmeğe davet etti **bilhassa 1949 yılında bütün Çin talebe Birliğinden (ACSU) bütün Hindistan Talebe Birliği Federasyonundan (A.İ.S.F) Sovyet Talebe Birliğinden, Küba Üniversite T a l e b e Federasyonundan (U.S.F.C). İspanyadaki antifaşist talebeleri tebrik eden mesajlar gelmiştir. Şilide; Demokrat İspanyaya yardım birliği: Demokrat İspanyaile beraber olduğunu bildirmiştir.**

Fransada, İtalyada, Belçikada Franko aleyhine muazzam talebe mitingleri yapıldı. Belçikalı talebeler sürgündeki İspanyol talebeleri için para topladılar.

İ.U.S muhtelif üye teşkilatlarına Franko İspanyasına ait binikiyüz tane duvar gazetesi, onbin (petiton) yolladı. Bu petitionlardan Frankonun Birleşmiş Milletler teşkilatına girmesi protesto edilmekteydi. İmzalanarak Birleşmiş Milletlere gönderildi. İ.U.S'un önderliğinde Frankoya karşı açılan mücadele şimdi dünya çapında bir karakter taşımaktadır.

Birçok defalar İ.U.S Franko tarafından ölüme mahkûm edilen İspanyol talebe ve hocalarını kurtarmak için kampanya açmıştır.

İ.U.S İspanyadaki faşizme karşı açtığı kampanyaya sonuna kadar devam edecektir.

Okuyucu Yazıları

Harpçı basın Sulhçu basın

İkinci Dünya Harbi bitince derin bir oh, çekecek olduk. Sulh geldi diye sevinecek olduk. Bugün, yarın derken sağlam esaslara dayanan bir sulh yapılamadı. Sulhun yapılamayışı yetmiyormuş gibi bir 3. Dünya Harbinden bahsedilmeğe başlandı. Harbin kaçınılmaz, önüne geçilmez olduğundan dem vuruldu.

Heryerde harp... Harp... Harp...

Bunun ne büyük felâket olduğunu, her harbi zarar hanesine kaydeden dünya halkları bilmiyorlar muydu? O halde halklardan niçin bir ses çıkmıyordu, niye hep birlik olup bir avuç azgın harp kışkırtıcısına karşı sulh için savaşmıyorlardı? Savaşmıyorlardı zahir. Zira yerli basında dünya halklarının sulh uğrunda çalışmalarına ait en küçük bir habere rastlamıyorduk. Veya son sayfanın son sütununda iki kelime ile bunlara ait ayda yılda bir küçük haber çıkar ve hemen arkasından bu hareketi kötü göstermek için de mütalealar ilâve edilirdi.

Siz halâ dünya halklarının bu uyuşukluğu, bu gafleti hakkında türlü tahminler yürütür, bu vaziyet karşısında neredeyse halbin zaruri ve kaçınılmaz olduğuna siz de inanacak olursunuz.

Lâkin yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

Birgün bir (Hür Gençlik) ,ve onun gibi (barış)ı savunan birkaç dergi geçer elinize. Madalyanın ters tarafı görülür. Fransız halkından Amerika halkına sekiz milyon imzalı sulh mesajı.. Harp tahrikçilerinin içyüzü. Dünya Demokrat Gençlik Federasyonu, Enternasyonal Talebe Birliği, Dünya Demokrat Kadınlar Birliği ve bunun gibi milyonlarca âzası olan birçok halk birliklerinin sulh uğrunda, dünya güveni uğrunda yorulmak bilmeyen mücadelelerini okursunuz. Dünya halklarının boş durmadıklarını, harp tahrikçilerine karşı büyük bir anlayışla savaştıklarını öğrenirsiniz, içiniz biraz ferahlamıştır. Yalnız, bir düşüncedir alır sizi: Bütün bunlar dünya çapında ve sulh uğrunda önemli adımlar olduğu halde yerli basın niçin bunlardan bahsetmez. Bunlara dair haberlere, gereken önemi, niçin vermez. Ve niçin Siyasi haberler diye, falan devlet adamının filâna verdiği mükellef ziyafetten, falan büyük (!) adamın bilmem hangi gün ne renk elbise giydiğinden, falancanın şurda burda nasıl karşılandığından, yine bunlardan biri ile diğerinin incir çekirdeğini doldurmayan lâf düellolarından ve bu arada daimi olarak, sistematik bir şekilde harbin kaçınılmaz olduğundan bahseder. Ve kafalarımızı şişirir.

Sulh için falanca ve filâncanın söylediği nutuklardan uzun uzun bahsettikleri de olur bu gazetelerin. Fakat bu acemi diplomatların bütün gayretlerine rağmen kimlerin mümessili oldukları ve nasıl harp kundakçılığı yaptıkları sırıtıverir parlak cümleleri arasından... Hem ne sırıtış...

Yine bu gazetelerin sayın yazarları daimi olarak sulh (!) için yazı yazarlar. Fakat bazı devletlerin ezeli ve ebedi dostumuz, bazılarının da ezeli ve ebedi düşmanımız olduğundan dem vururlar. Dikkat ediyor musunuz, hem ezeli hem de ebedi düşman. Ve arkasından (Yurtta sulh, Cihanda sulh)... Atatürk bu sözünün mânasının bu hallere düşeceğini bilseydi...

Ne yazık ki harpçı basın memleketin her yanına dağıldığı halde sulhçu basın heryere gidemiyor. Gerek maddi imkânsızlıklar, gerek bunların heryere gidememesi için sarfedilen gayretler bu neticeyi doğuruyor. Ve esefle söyliyelim ki sulhçu basına mensup bir günlük gazete yok. Ümidederiz ki böyle bir gazete yakında çıkar ve memleket çapında bir ihtiyaca cevap verir.

M.CELÂL — ERZURUM

Zincir Bâbında («★»)

Politikanın haksızlıklarını
Şair de protesto edebilir.
Thomas Mann

Bir hazin türkü daha yaktı ozanlar —
Bir halka daha takındı bu kırılası zincir —
yine ateş düştü bağrıma:
ölümü istendi gencecik altı talebenin —
sanki mil çekildi gözlerime.

Yıl 1950:
hâlâ suç: istemek hürriyeti —
haktan — hukuktan bahsetmek yasak
ve bir korkudur almış yürümüş yüreklerde.
Yine katledilecek hürriyet —
yeni bir cinayet işlenecek: Birmanya'da
güneş: kauçuk ağaçları ve palmiyeler
üzerinden
yükselirken yavaş yavaş —
bir yırtık ses duyulacak
trampet gürültüleri arasından:
— ateş!
ve kusacak cümle kurşunlarını namlular:
birer çeteleye dönecek gencecik vücutlar —
veyahutta sallanacaklar darağaçlarında:
olmaz diyemem — herşey olabilir
bu kırk — haramilerin at koşturduğu
bu kahpe dünya da —
olmaz — diyemem:
çünkü Hades'in torunlarıdır onlar:
silleleri inip kalkar durmadan
ellerinde bir çözüp — beş taktıkları zincir —
dolaşırlar ömrümüz boyu etlafımızda:
gözleri kanlı kanlı...

Ben şairim:
omuzlarımda taşıyorum mes'uliyetini olayların!
Hak yoluna karşılıksız koydum:
bu barut fıçısı başımı —
ve dikebilirim ufacık yüreğimi
bir bayrak misâli — pervâsız
bu kırk haramilerin bağrına...

Ve şimdi!
param — parça olmuş dizlerim üzerinde doğrularak
protesto ediyorum — kahrolmuş sesimle:
böylesine kepaze kararı!
Ve ihtar ediyorum:
«— Yetişir gayrı bu denlû katliamlar!
Rahat bırakın
kandan görünmeyen duvarları —
ortak etmeyin ağaçları da suçlarınıza —
yirminci asırdayız hey!
duyuyor musunuz:
marşı söyleniyor hürriyetin her dilde —
bayram davulları vuruluyor: gümbür gümbür
yepyeni bayrağını dokuyor kızlar dünyanın —
kırılacak nerdeyse bu zincir —
nerdeyse çökecek bu asırlık saltanat!»

Ve siz:
yam yemeyin sakın — Birmanyalı talebeler —
yemeyin sakın — Birmanyalı talebe-
insanlar öğrendi ne için savaşacağını
gönlümüzce uzanan bu yer yüzünde —
uyandı — uyanacak pelleas'ın kızları:
bir gün bakarız —
yepyeni günler doğar ufuklardan ebedi
insanlar kucaklaşır geniş meydanlarda:
«öylesine kardeş ve sevgili.»

A. YILMAZ ARKON

★ Geçen sayımızda bahsettiğimiz «Ölüme mahkûm edilen altı Birmanyalı talebe için yazılmıştır.

21 şubat kampanyası

Baştarafı 3 üncüde

talebelerin temsilcileri, OPSJ, FVSV ve İUS teşkilâtı üyeleri, sendika grupları, Gençler Birliği (ANJU) nin temsilcilerinden mü teşekkildi.

Talebe ve gençler La Haye, Rotterdam, Harlem, Amsterdam Zaandam, Enschode, Leiden, Deventer'de mitingler yapılar. Bütün gösterilerde önce WFDY temsilcisi Louis Baillot ve İUS temsilcisi Vimla Bakaya söz alıyordu. Birçok yerlerde polis, Hollandalı sert hatipleri ve söz alan yabancı yetkili temsilcileri susturdu. Sert ve şiddetli protestolar Amsterdama bağlı gençlere, 1000 talebe birliğine yetkili mercilere bildirildi. Polis, baskı altında WFDY temsilcilerile konuşmak yasağını koydu. Hürriyet için Endonezya mücahitleri bir odada toplandıkları sırada Endonezyalı gençlerle Hollandalı gençler tanıştı ve iki karar kabul edildi.

Birincisi Hollandaya Amerikan silâhlarını boşaltmayı reddeden liman işçilerile dayanışma teklifi;

İkincisi, bağımsızlık mücadelesinde Endenozyalı talebe ve mücahitlerle dayanışma teklifi idi. Endonezyada bulunan bütün Hollanda askeri birliklerinin, geri çekilmesi istendi. Endenozyalı mücahitlere mani olmak i-çin hapsedilmiş bütün Hollandalı askerlerin serbest bırakılması talep edildi ve alınan bir kararla diğer bütün talebe birlikleri harekete geçirildi.

Bunun üzerine talebeler ve 200 birleşmiş genç tevkif edildi. Delft ve La Haye'de konuşan WFDY ve İUS temsilcileri enterne edildi.

Rektörler, üniversite dahilinde İUS in duvar gazetelerinin ve afişlerinin asılması için gerekli izni vermediler. Talebe ve gençlik teşkilâtları üyeleri de pencerelerinin önünde, mağazalarda, bürolarda, kantinlerde afişlerini astılar. Birleşmeleri haykırabilmek için üniversite binalarının dışı seçildi.

Vimla Bakaya, orada bulunanlara İUS teşkilatına ait bir çok meseleleri açıkladı. Budjardo, «Endonezya Gençler Kongresi» adına konuştu. İUS temsilcisi, sayısız tahkikatlar sırasında İUS ile birlik olan talebenin bazı haksızlıklara uğradıklarını anlattı.

Böylece Hollandada 21 Şubat kampanyası, sömürgecilere karşı mücadelede Hollanda işçi, talebe ve gençlerinin dayanışmasını kuvvetlendirmeğe yaradı. İUS ve WFDY'yi geniş anlamda halkla kaynaştırdı; barışı savunmada talebe ve gençlerin önemli rolünü bir kere daha gösterdi.

★ **BİRLEŞİK AMERİKADA:**

Nevyork: Her türlü inanç ve ırktan Amerikan talebeleri ve 2000 genç Central Opera'da birleşerek 21 Şubatı kutladılar. Sömürgeciliğe karşı mücadelede Birleşik Devletler gençlerini bilhassa ilgilendiren Porto Riko (ABD nin sömürgesi) gençleriyle dayanışma gösterildi. Hatipler zenciler için sosyal ve ekonomik eşitlik istediler ve Amerikan ekonomisinin sömürgeci karakterine işaret ettiler.

★ Ayrıca Macaristan, Arnavutluk, Ekvator, Bulgaristan ve diğer birçok memleketlerde de 21 Şubat günü gençliğin heyecanlı tezahüratına vesile olmuştur. Birçok mitingler, gösteriler, konferanslar tertip edilmiş, telgraflar çekilmiş, protesto mektupları ilgili hükûmetlere gönderilmiştir.

Böylece dünyanın her tarafında yapılan bütün bu hareketler birleşmiş dünya gençliğinin sömürgeciliğe karşı savaşta dayanışma azmini bir kere daha teyit etmiştir.

IUS kongresi hazırlıklarında talebelerin vazifeleri

Baştarafı 4 üncüde

rat talebe teşekküllerine katılmaya davet eder.

Bu gün dolayısiyle, dünyadaki talebeler, bütün genç neslin hayatını karartmakta olan harp tehdidinin kaldırılması için her sınıftan olan talebelerin demokratik bir eğitime olan ihtiyaçlarını ifade edecektir.

Bu müddet zarfında, İUS, kongrede münakaşa edilecek olan belli başlı meseleleri; talebe teşkilatları ve liderleri arasında resmi soruşturmalarda bulunarak tenvir etme fırsatını bulacaktır. Bu soruşturmalar, talebe hayatının ana meselelerini, talebelerin İUS in gayelerini ve sulhün müdafaası için yaptığı hizmetleri ihtiva edecektir. Talebeler, elde edilen cevap üzerinde münakaşa etme ve kendi fikirlerini bildirme fırsatını elde edecektir. Böylece, Kongre hazırlıklarına yardım edecek ve Kongrenin karakterinin, dünyanın her yerindeki talebeler tarafından tutulan, ve büyük bir alâka ile takip edilen temsili ve demokratik bir topluluk olduğunu tesbit edeceklerdir. İcra Komitesi, İUS in Ana nizamnamesini ve gayelerini, sulh için yaptığı mücadeleyi desteklemek için talebeler arasında kitle halinde imza toplanılmasına başlanılması için sekreterliğe emir vermiştir. Böylece, yüz binlerce talebeye, Kongreye ve onun çalışmalarına doğrudan doğruya katılma fırsatı verilmiş olacaktır.

Bu şekilde, bütün memleketlerdeki talebenin ihtiyaçlarına ve emellerine yakından bağlı olarak hazırlanırsa, Kongrenin muvaffakiyeti sağlanmış olacaktır. İcra Komitesi, demokrat talebelerin teşkilâtımızın gayeleri için yaptıkları mücadelede yeni zaferler kazanacağına ve sulhun müdafaası ve sulh sever insanların mes'ut bir geleceği için yapılan dünya çapındaki harekete daha büyük hizmetlerde bulunacaklarına kanidir.

İUS in Kongre için neşrettiği bir broşürden çevrilmiştir.

İ. T. Ü. T. B. nin tedris mitingi

Baştarafı 2 incide

ancak lüzumu kadar pratisyen otomat yetiştirilecektir. Bu şartlarda eğitim halka açık olamaz. Ve gençliğe toplum yapısına tesir eden ve onu değiştirmeğe çalışan bir kültür verilemez. Öğretmek için değil kendilerine hizmet etmek için — ve lüzumu kadar — adam yetiştirilir.

2 — Kitap meselesi her şeyden önce bir bütçe meselesidir. Bu böyle olunca şikâyet yönü üniversite değildir. Şikâyet yönünün en lüzumsuz işler için para ayırabildiği halde, Üniversite tahsisatını kısan hükûmetler olması icab ederdi.

3 — Teknik Üniversite öğretim üyeleri, giriş imtihanının olmasını faydalı buluyorlar. Bunu yapamıyorlarsa bunun günahı öğretim üyelerinde değildir. Bu işin tek mes'ulü olsa olsa Üniversiteyi muhtar ilân edipte yine istediklerini dikte ettirenlerdir. Öğretim üyelerinin suçu kanunların tanıdığı muhtariyet hakkını kullanmakta ayak diremememelerindedir.

4 — Teknik Üniversiteli arkadaşlar iyi bilmelidirler ki rekabetçi bir toplumda talebeler ister istemez yalnız «diploma için» çalışmak mecburiyetini hissederler. Meseleye bu yönden bakılırsa diplomanın esas olmıyacağı bir tedris sistemi istemek bir sosyal dâva olarak ortaya çıkar. O zaman diploma için çalışmak istemiyen her talebenin, toplumumuzun ileriye gitmesini önlemiye çalışan bütün geri kuvvetlerle mücadele etmesi ve rekabetçi zihniyeti yok edecek şartların bir an evvel gerçekleşmesine çalışması gerekir.

Teknik Üniversiteli arkadaşlar haklı isteklerde bulunuyorlar. Fakat kimden, neyi istiyeceklerini müsbet bir görüşle tespit etmemişler. Bu yüzden hataya düşüyorlar. Teknik Üniversitelilerin şikâyetleri Üniversite ve hocalara yöneltilmiştir. Halbuki bu öğretim aksaklıklarının sebebi hiç bir zaman üniversite ve hocalar değildir Hocaları suçlu tutmak işin kolay tarafıdır.

Fakat bu, davayı halletmez, aksine zorlaştırır. Aksaklıkların sebebi sosyal yapıda olduğuna göre bunların düzeltilmesi için sarfedilen gayretlerde hoca ve talebellerin elele vermesi daha verimli olur. İTÜTB bu noktalara dikkat ederek hareketlerine yanlış yön vermemelidir.

İTÜTB den bundan böyle talebe haklarını koruma yolunda daha ileri hamleler bekleriz. Müspet görüşle ele alınmış her talebe hareketini destekliyeceğimizi şimdiden bildiririz.

OKUYUCULARIMIZA

Dünyanın en büyük şairi ve büyük düşünür Nâzım Hikmetin kurtuluşu yolunda İstanbul Yüksek Tahsil Gençlik Derneği'nin giriştiği geniş kampanya ve dergimizin yayın alanında bu kanpanyaya bilfiil katılması üzerine bir çok okuyuculamızdan gerek dergimize, gerek dergimiz yolu ile İYTGD ine selâm ve takdirlerini bildiren mesajlar aldık. Derneğe ait olanları sekreterliğe iletiyoruz

Hür Gençlik

AYLIK DERGİ

Sahibi ve neşriyatı fiilen idare eden

NİHAT SARGIN

Abone şartları:

6 Sayısı: 110 Kr.

12 Sayısı: 200 Kr.

Dış memleketlere 2 mislidir

İdare yeri: Süleymaniye Mimar Sinan cad. No: 114

Aksaray — İstanbul

Her türlü muhaberat P.K. 47

Dizgi ve Baskı: Onan BASIMEVİ